

COURANT.

en Wetenschappelijk

Blad.

den 21 November.

BREDASCHIE

Staats-, Letterkundig

Nieuws-

Zondag

WAARSCHUWING.
De heer **Nijpels**, ontvanger hebbende een
opdracht van den Heer **Milant-generaal**, Romandefende het mobiele
leger, hiertoe te kennen te geven:

Dat **Z. H. E. Gestrenge** heeft bespauwd, dat er bij eenige bewoners van het
platte land dezer provincie eenen zeer slaachten geest, heerscht, en dat, zoo
wel de hulp, welke zij bij twee gelegenheden aan de muitelingen hebben
verleend, als de vele gedeserteerde miliciens, uit deze provincie herkam-
stig, daarvan maar al te duidelike blijken hebben opgeleverd.

Dat **Z. H. E. Gestrenge**, belast met de dekking van Noord-Brabant, uit
afzigt heeft de vreeszame bewoners van de rampen des oorlogs zal be-
hoeden, dat tegen de invallen en strooperijen der vijandelijketrooperbenden
zal strekkende maatregelen zal worden genomen, dat hun, door zijne eigene solda-
ten, niet worden verstoord, aangedaan, doch dat het teweens ook deszelfs onver-
anderlijk voornemen is, de herhaling van trouweloze daden, voorbeeldig te
straffen, en dat **Z. H. E. Gestrenge** eischt, dat de bewoners van de dorpen
van Noord-Brabant, de muitelingen niet alleen niet behulpzaam zijn, maar
ook, dat zij, volgens hunnen plicht, als onderdanen des Konings, onze troe-
pen waarschuwen, zodra zij van de nadering onzer vijanden kennis
krijgen.

Dat **Z. H. E. Gestrenge** de plegtige verzekering geeft, dat, bij de over-
toomelingen van eenig dorp, of bij welke gelegenheid het ook zij, de huizen,
waarin de onze patrouilles, of posten geschoten worden, en waarvan de bewo-
ners vrijwillig aan de muitelingen eenen schuilplaats verleenen, of in het
minste de zaak der vijanden bevorderen, in de asch zullen gelegd, en der-
zeiver eigenaren of bewoners getankeljk weggevoerd zullen worden, welke
straf met **Z. H. E. Gestrenge** zal worden toegepast, en dat de schuldigen
de grootte der schuld, en de schuldigen dit te vinden en daartoe in het dorp
terug te keeren, al konde zulks niet anders, dan door het dorp met ge-
weld te overtuigen.

Merneemt de **Z. H. E. Gestrenge** te kennen, dat de bewoners van de dorpen
niet onkundig te moeten
zijn, maar hun op hunne wettelijke belangen in deze oplettend te moeten ma-
ken; kunnende zij, door zich plichtmatig, en zoo als het getrouwe onder-
danen betaamt, te gedragen, en door de kwaadwilligen, die zich onder hen
mogten bevinden, te keer te gaan of deze anders aan de autoriteiten kenbaar
te maken, de schuld van zich weren, die hun gewisselijk zouden treffen,
wanneer de overtoomelingen van het leger, zijns ondanks, tot zoodanige
strafmaatregelen toevlugt moest nemen. Bovendien zij tevens ernstig en
in hun eigen belang aangespoord, om zich deze waarschuwing ten nutte te
maken, en zich niet alleen zorgvuldig van alles te onthouden, wat eenige
verdenking op hen zoude kunnen leggen, als of zij den vijand zelfs in het
gehoegste behulpzaam zouden geweest zijn, maar ook, om, zoo veel mogelijk,
zelve den vijand uit hunne dorpen te keeren, en in allen gevalle van de na-
dering van de vijanden kennis te dragen, aan de autoriteiten zijnde
aangepen ons Konings overzeijld; bevestigte geveend.

Noodigt wijders de plaatselijke autoriteiten en ambtenaren uit, om al hun-
nen invloed tot handhaving van 's Konings gezag aan te wenden; wordende
aan hen tevens de noodzakelijkheid voor oogen gehouden, dat zij hunne ge-
meentebestuur niet alleen tot plichtbetrachting vermanen, maar hun daarin voor-
beeldig voorgaan; alsmede om de gedeserteerde miliciens, zoo wel die tot
hulpe van de muitelingen behooren, als die van elders, zich al zezelfven mogten op-
houden, aan te zetten, van zich ten opzigt der bijhulpe korpsen te ver-
zoeken, en door de doorzigtige hebbende ontgaan, dat Chen anders te
keeren zoude vallen, wanneer zij het ongeluk hadden, in handen onzer tree-
pender te vallen.

En, opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in alle de
dorpen, gemeenten en dezer provincie worden afgeplondigd en aangeplakt en
tevens in alle de binnen deze provincie uitkomende nieuwspapieren geplaatst
worden.

's Hertogenbosch, den 17 November 1830.
De Gouverneur voornoemd,
J. VAN OUDEN BOGAERDE.

NEDERLANDEN.
Breda, den 20sten November.

De generaal **Nijpels** heeft aan het te Antwerpen vereenigde le-
gerkorps de volgende bevelen gegeven: De 1ste brigade neemt haar
hoofdkwartier te Westwezel en houdt de plaatsen Capellen, Calm-
hout en Hoogstraten bezet, alwaar zij zich aan de 2de brigade

aanplaatst. Raevens en Oud-Turnhout, en staat met haren registre-
vleugel, door een in de abdij Postel vooruit geplaatst detachement
met de troepen in verband, welke in de provincie Limburg opere-
ren. De 3de brigade blijft te Antwerpen. Men rekent de sterkte
van dit legerkorps op 10,000 a 12,000 man. De kolonne **Mullinet**,
1600 a 1700 man sterk, is, den 11den Nov. met hare artillerie,
uit vier en zes ponders en een houwtijser bestaande, naar West-
Wezel uitgerukt.

Het nationaal congres te Brussel heeft besloten, de aanspraak
van den president van het provisioneel gouvernement niet te beant-
woorden en alzoo geen adres uit te brengen. Voorts is, in deszelfs
vergadering van Zaterdag jl., gelezen het protocol der conferen-
tien die den 4den Nov. 1830, op het bureau van buitenlandsche
zaken, te Londen, gehouden zijn. Hetzelve houdt, gelijk reeds
bekend is, den voorslag in tot eenen wapenstilstand, die echter
niets beslissen zal omtrent de vraagpunten, wier oplossing de vijf
hoven gemakkelijk zullen maken. De voorwaarden van dezen wa-
penstilstand zouden zijn, dat de troepen alle vijandelijkheden stak-
ken en wederzijds terug zouden trekken over de linie, welke, voor
het traktaat van 30 Mei 1814, de bezittingen van den koning der
Nederlanden vormde. Hetzelve houdt, dat de troepen van de vijf
hoven, als zij de linie van de vijf hoven hebben overschreden,
de bepaalde linie bezet hebben, binnen den tijd van tien dagen
zullen ontruimen; dat het voorsat tot dezen wapenstilstand "den
Koning der Nederlanden zou worden gedaan, door hoogstdezelfs
geant, die bij de conferentien der gezanten is tegenwoordig ge-
weest en dat deze wapenstilstand, in België, in naam des vijf
hoven bekend gemaakt zou worden. Het protocol is getekend
Esterházy, Talleyrand, Aberdeen, Bulow en Mastuchewitsch.

Het provisioneel bestuur heeft hierop, den 10den gesandbord,
dat het bevel zou geven, om de vijandelijkheden te staken en de
troepen te doen terug trekken, doch dat koninkrijk de linie van
1814 verstaat die, welke, volgens het traktaat van de grond-
wet der Nederlanden, de Noordelijke vande Zuidelijke provincien
scheidt, en geschiedt linker oever der Schelde (dus een gedeelte der
tegenwoordige provincie Zeeland; namelijk het land van Cadzand,
Hulst, Aardenburg, Sas van Gent; het fort Liessens, de
Nerze, tenzoo tot Breskens toe) daaronder begrepen.

Berigten, zoo even uit Rotterdam ontvangen, meldende dat
gende: onze fondsen waren hier op heden durs, door het ongeluk
berigt, dat er Russische troepen, sterk 300,000 man, uit Polen
naar Duitschland op marsch waren. Reeds voor lang heeft men
hier berigt gehad, dat in de Russische havens aan de Oostzee ziele
krijgsvaartuigen hebben plaats gehad en onder andere vele mond-
behoeften zijn opgekocht, welke herwaarts zullen worden inge-
scheept. De Russische armee bestaat uit drie kolonnen,
ieder van 100,000 man.

Nog meldt men in hetzelfde stad,
Ons is van goederhande berigt, dat de kooplieden van Rotterdam
naar de Tweede Kamer der Staten-Generaal een dergelyk adres,
als eenigen tijd geleden aan Zijne Majesteit, hebben aangeboden,
met dringend verzoek, om krachtadige maatregelen in het werk
te stellen, ten einde ons Oud-Holland van België gescheiden blijve,
en men zich niet met alle magt moge verzetten tegen alle zoodanige
verlangens en bedrukkingen, welke er wellicht van den kant der
grootte mogendheden in het midden gebragt zouden kunnen wor-

den, om het Zuiden des Rijks wederom bij het Noorden te voegen. Zou wel het stuk aan Z. M. den Koning op het laatst gemelde, met, **erbijl.** in een uitmuntend nadrukkelijke, en den Holland- schen handelaar waardige taal gesteld, waarin men op een overtuigende wijze de lampen aantoot, welke de handel door de ver- eeniging met België geleden heeft, en met bondige redenen betoogt, dat een liberaal handelsystema, vooral bevrijd en ont- daad van alle omslachtige formaliteiten, en op lage rechten ge- grond, de eenige middelen zijn, om Holland in het tegenwoor- dige geval te redden.

Ieder regtschepen koopman zal zeker met het bovenstaande vol- komen instemmen en hopen, dat de Hollandsche handelaren, bij de eventuele herleving des handels, vooral op den geest des tijds acht zal staan, en niet zullen blijven hangen aan oude condities en gewoonten, welke zoo veel bijgedragen hebben, om den handel naar Antwerpen over te brengen. Men leere, als commissionairen ieder consignateur naar zijnen wensch te behandelen en te be- dienen, hetwelk onmisbaar commissien en consignatien ter gevolge zal hebben.

Het uitmuntend Oostvoornsche katala heeft reeds bewezen, welke eene groote weidheid hetzelve voor den handel van Rotterdam zal opleveren; daar er reeds schepen in minder dan 7 uren van Hel- voetsluis te Rotterdam zijn gekomen. Het schip Neerlands Koning, 12 voet diep gaande, is mede door hetzelve aan destad gearri- veerd, hetwelk bewijst, dat de zogenaamde droogte in de Maas bij Vlaardingen, in geen deele hinderlijk zal zijn, of onover- komelijke bezwaren zal opleveren.

Wij lezen, in den *Indicateur de Bordeaux*:

In dien wij de brieven, die van de grenzen komen, mogen gelooven, zouden alle pogingen tegen Spanje van den kant der uitgewekenen tot het aanstaande voorjaar uitgesteld zijn. Het slechte seizoen zou, meer dan gebrek aan manschappen, de oor- zaak daarvan zijn; daar de generaal *Vigo* reeds eene voorwaard- sche beweging op Arragon zou gedaan hebben en de constitution- nele banden, langs andere wegen, reeds in Katalonien en zelfs in Navarre zouden doorgedrongen zijn.

Wat er zij, in onze stad (Bordeaux) heeft een gedurige door- doortocht van opperhoofden der uitgewekenen plaats, welke de Fransche gezagvoerders naar binnenslands zenden. Onder dezen zijn verscheiden generaals, die onder bevel van *Mina* en *Milans* gestreden hebben. Men noemt onder anderen den dapperen *Kalbe* en den kapitein *Juan Planta*.

Van eenen anderen kant spreken alle berichten van Bayonne men vrede en van het staken der vijandelijkheden; niettemin ver- zichten de verzamelingen van koninklijke Spaansche troepen op on- zere grenzen maatregelen van voorzorg van wege het bestuur van *Philips*; men gaat zelfs zoo verre van te verzekeren, dat de koninklijke troepen door Bordeaux zullen trekken en dat er een kamp van 3000 man voorts naar Bayonne zal geformeerd worden.

Wij vermelden dat eenige stropende rebellen, gisteren avond in den ontbrek van *Rozendaal* hebben gezworven, en heden mar- chaar in het dorp zijn gekomen.

De afsluiting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden is aangekomen. De missive van den heer *van Asch van Wijck* is afgebroken heeft.

Is gelezen een missive van den minister van Financien, waar- in negen verschillende wettelijke voorstellen worden toegestaan in het ont- werp van wet tot het hebben eenet geldleening, het uitgeven van schatkist-biljetten, enz.

De beraadslagingen over dat ontwerp worden geopend.

De heeren *van Nieuw, Lijcklama, Junius van Hemert, Hofsta- de van Vichvoort-Crommelin, Lemker, van Suchtelen, van Dam, Rengers, Hinlopen, Luzac, Op den Hooff, d'Escurij, van Albers, Dunker-Curtius, Wartin, Frets, van Alphen, van Bode- lens* en de *Jonghe* hebben zich allen voor de wet verklaard. De afge- zonden derzelve hebben eentertijl een aantal bedenkingen tegen de wet in het midden gebracht en de ongelijkheid aangevoerd der wijze, op welke zij op de ingezetenen gelegd zal worden, enz. Velen derzelve hebben verlangd, dat men de leening liever vinden zoude op de gegode burgers en niet op de grondeigena- ren, die reeds zoo hoog belast zijn, en op de patentpligtigen; deze leden begerden, dat het personeel als aanslag der leening bij uitsluiting zoude worden genomen. Zij toonden de ondoelma- tigheid van het ontwerp aan en de verbeteringen, welke het als- nog konde ondergaan. Zij waren van gevoelen, dat eene vrijwillige leening nogmaals te beproeven was, enz. Doch zij moesten hun gevoelen, hunne meeningen opofferen voort het belang, ja voor het be- houd van het Vaderland. De leening was in het belang der natie,

maar dezelve daardoor zoude worden beveiligd. Er waren geene an- dere middelen, om in de dringende behoeften der schatkist, ja in dezelfs nood, te voorzien. Buitengewone omstandigheden, welke buitengewone middelen vereischen en buitengewone uitgaven ver- ooraken, kan deze leden niet anders dan als noodzakelijk aan- nemende dezer wet, waaraan zij anders nimmer hunne goed- keuring zouden geven. Wat het zwaarste is, moet het zwaarste wegen; liever een klein gedeelte der bezittingen opgeofferd, dan alles verloren.

Vele leden gaven hunne hoop te kennen, dat de regering, door uit te schrijven circulaire als *edict*, de inping der leening met geene onkosten voor de ingezetenen zou doen gepaard gaan; dat het te ontvangen geld niet zou strekken tot de minste onnoo- dige uitgave, enz. De heer *van Dam* gaf zijne hoop te kennen, dat de Regering niet zoude toestemmen in de begeerte der mo- gendheden tot de ontruiming van Antwerpen, want alsdan had men niet den minsten waarborg meer, dat de met België eene geregelde scheiding zoude kunnen plaats hebben en de geldelijke belangen met dezelve konden worden vereend. Die ontruiming zoude ook de geestdrift in het Noorden doen vernederen; die daar zoo eenstemmig is voor Vorst en Vaderland. Dit is door on- derscheidene leden ondersteund geworden.

De heer *Cats*, in de aanmerkingen der leden deelende, wachte de nadere discussien af, om daarnaar zijne stem te regelen.

De heer *van Sytzama* vindt de wet onevenredig, onbillijk, on- rechtvaardig en onaannemelijk. Hij geloof, dat dezelve, door de behoeftigen te treffen, de rust in de wangschaal stelt. Bovendien, die onaanvaardigheid in het bedrag der onderscheidene belastingen verwekt tweedragt onder de provisieeren. Wanneer men geld nood- dig heeft, moet men het zoeken daar waar het is, namelijk bij de kapitalisten, bij de renteniers, voor welke de tegenwoordige gedwongene leening grootendeels moet plaats hebben en die daar- in zelve niet deelen, maar men moet dat geld niet zoeken bij ongelukkige landbouwers, bij onvermogenden, die reeds zoo druk- kend belast zijn en haast nog meer ophroegen, welke door de tegenwoordige omstandigheden reeds zoo veel verloor hebben, enz. Hij kan de hijselooze wet niet aannemen en is gebodzaam tegen dezelve te stemmen. Er zijn nog wel genoeg andere middelen voorhanden, om in de behoeften van den staat te voorzien.

De heer *van Rossum* geloof, dat vele bepalingen der wet on- uitvoerlijk zijn.

Z. Exc. de minister van Financien toont de onbegrijpelijkheid van zijne betrekking, daar hij aan door het verdragen van belastingwetten, zich bij velen gebaat maakt, hij tracht verder te betoogen de drin- gende behoefte van de schatkist, de noodzakelijkheid der leening, den pligt der Staten-Generaal om tot behoud van het vaderland mede te werken de uitvoerlijkheid en het zeer zwaardrukende der wet, de onmogelijkheid om thans tot een beter middel te vering te ne- men, enz. Z. Exc. geeft de verzekering, dat er niet meer schatkist- biljetten zullen worden uitgegeven dan noodzakelijk zijnen, dat, zoo als door sommigen verzeend wordt tot het betalen van wis- sels op het grootboek te Brussel, geen cent wordt gezegd, en dat ook niemand tot het aannemen van schatkistbiljetten zal worden gedwongen en diegenen, welke ze niet willen aannemen, zullen moeten wachten tot dat de regering instaat zij zal, en in ge- reed geld te betalen.

Op voorsel van den heer *van Dam* wordt besloten, dat de re- devoering van den minister zal worden gedaan, voor zoo verre Z. Exc. die opgeven kan, daar hij dezelve geprovisieerd heeft.

De beraadslagingen nu gesloten zijnde, gaat men ter stemming over. Het ontwerp wordt aangenomen met een meerderheid van 47 tegen 3 stemmen, zijkende hetzelve naar de Eerste Kamer worden gezonden.

Tegen de voordragt hebben gestemd, de heeren: *van Raasdijk, Cats* en *van Sytzama*.

Afwezig waren, de heeren: *Luyben, van Sasse van Nieuw, Ver- heijen, Repelaer* en *van Asch van Wijck*.

D U I T S C H L A N D.
Dinsdag, den 13 November.

Ten gevolge van een hoog bevel is heden de manschap van het alhier in garnizoen liggende 14de koninklijke regiment infanterie van linie met verlof weggezonden, met uitzondering van dat ge- deelte, hetwelk voor de dienst der bezetting alhier benodigd was. De afdeelingen koninklijke troepen, welke naar de grenzen tegen buitenlandse mutelingen gezonden waren, hebben tevens last

